

МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ЕКОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНИ

Кафедра внутрішніх хвороб з курсом психіатрії та наркології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРОПЕДЕВТИКА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ»

для підготовки здобувачів вищої освіти **другого (магістерського) рівня**

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Другий (магістерський) рівень
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Магістр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 22 Охорона здоров'я
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 221 Стоматологія
КУРС 2

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Пропедевтика внутрішньої медицини
Викладач	Левченко О.М.
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	
Формат дисципліни	Нормативна
Обсяг дисципліни	45 академічних годин, або 1,5 кредит ЄКТС. 3 них: 30 годин – аудиторних (6 годин лекцій та 24 годин практичних занять) та 15 годин СРС (самостійної роботи студентів).
Посилання на сайт дистанційного навчання	Веб конференції в різних програмах (Зум, Скайп, Миит, Джитси, Тиимс, Вайбер, Фейсбук, Циско вебекс). Обмін завданнями через електрону пошту, Вандрайв
Консультації	Веб конференції в різних програмах (Зум, Скайп, Миит, Джитси, Тиимс, Вайбер, Фейсбук, Циско вебекс). Обмін завданнями через електрону пошту, Вандрайв
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Пропедевтика внутрішньої медицини» є базовою клінічною складовою підготовки студентів стоматологічного факультету, що формує у них фундаментальні знання про методи обстеження пацієнтів, принципи клінічного мислення та основи діагностики захворювань внутрішніх органів.</p> <p>Курс спрямований на ознайомлення студентів із сучасними підходами до клінічного обстеження хворого: збирання анамнезу, проведення загального огляду, фізикальних методів дослідження (пальпації, перкусії, аускультатії), а також інтерпретації результатів лабораторних і інструментальних досліджень.</p> <p>Вивчення дисципліни забезпечує формування у майбутніх лікарів-стоматологів системного клінічного мислення, необхідного для правильної оцінки загального стану пацієнта, виявлення супутньої соматичної патології та її впливу на перебіг стоматологічних захворювань і вибір лікувальної тактики.</p> <p>Особлива увага приділяється питанням професійної етики, деонтології, медичного спілкування з пацієнтом та дотриманню принципів академічної доброчесності.</p> <p>В результаті опанування курсу студент повинен:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● знати основні клінічні симптоми та синдроми ураження внутрішніх органів; ● володіти методиками загальноклінічного обстеження пацієнта; ● вміти аналізувати результати обстежень і формулювати попередній діагноз; ● усвідомлювати значення етичних норм та комунікативних навичок у лікарській діяльності. <p>Дисципліна є основою для подальшого вивчення внутрішніх хвороб, терапевтичної стоматології, інфекційних хвороб, фармакології та клінічних дисциплін, що потребують розуміння патофізіологічних змін у внутрішніх органах.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
Ознайомити студентів із методами обстеження внутрішніх органів, основними клінічними симптомами захворювань, принципами клінічного мислення, формуванням попереднього діагнозу та інтерпретацією лабораторних і інструментальних даних.	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Студент повинен навчитися:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● застосовувати загальноклінічні методи дослідження (огляд, пальпація, перкусія, аускультатія); 	

- виявляти основні синдроми при захворюваннях серцево-судинної, дихальної та травної систем;
- аналізувати основні показники лабораторних та інструментальних досліджень;
- формувати логічний клінічний підхід при оцінці стану хворого;
- володіти етичними нормами поведінки з пацієнтами.

Організація навчання курсу Структура навчальної дисципліни

Інформаційний опис початкової дисципліни

<i>Обсяг курсу</i>	
Вид заняття	Загальна кількість годин 45
Лекції	6
Практичні заняття	24
Самостійна робота	15

<i>Опис курсу</i>			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
4	221 Стоматологія	2 курс	Нормативний

Структура навчальної дисципліни Календарно-тематичний план

	Тема	Лекції	Практ.
1	Вступ. Предмет і завдання пропедевтики внутрішніх хвороб	2	
2	Збір анамнезу. Загальний огляд пацієнта		2
3	Обстеження шкіри, лімфатичних вузлів, видимих слизових		3
4	Обстеження серцево-судинної системи		4
5	Обстеження органів дихання		4
6	Обстеження органів травлення		2
7	Основи лабораторної діагностики	2	
8	Етика лікаря, клінічне мислення		2
9	Основи лабораторної діагностики (аналіз крові, сечі, калу)		4
10	Формулювання попереднього діагнозу. Клінічне мислення	2	
11	Підсумкове заняття. Контроль знань		3
	Усього годин 45/ 1,5 кредита ECTS	6	24
	Підсумковий контроль		Залік

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Тема 1. Вступ до пропедевтики внутрішньої медицини

1. Визначення пропедевтики внутрішніх хвороб, її мета та завдання.
2. Основні етапи клінічного обстеження пацієнта.
3. Структура історії хвороби, її складові.
4. Роль суб'єктивного та об'єктивного обстеження в клінічній діагностиці.
5. Правила поведінки лікаря при спілкуванні з пацієнтом.

Тема 2. Збір анамнезу

6. Основні принципи збирання скарг пацієнта.
7. Характеристика основних груп скарг при ураженнях внутрішніх органів.
8. Зміст анамнезу хвороби (anamnesis morbi).
9. Зміст анамнезу життя (anamnesis vitae).
10. Значення правильно зібраного анамнезу для постановки діагнозу.

Тема 3. Загальний огляд хворого

11. Алгоритм проведення загального огляду пацієнта.
 12. Основні показники загального стану хворого.
 13. Типи статури та конституції людини.
 14. Характеристика положення пацієнта в ліжку (активне, пасивне, вимушене).
 15. Клінічне значення зміни маси тіла, виразу обличчя, ходи.
-

Тема 4. Дослідження шкіри, слизових оболонок і лімфатичних вузлів

16. Клінічне значення кольору шкіри (блідість, ціаноз, жовтяниця).
 17. Поняття про тургор, еластичність шкіри.
 18. Ознаки зневоднення.
 19. Методи обстеження лімфатичних вузлів.
 20. Клінічне значення лімфаденопатій.
-

Тема 5. Обстеження серцево-судинної системи

21. Скарги пацієнтів із серцево-судинною патологією.
 22. Послідовність обстеження серцево-судинної системи.
 23. Методика огляду і пальпації ділянки серця.
 24. Визначення меж серця перкусією.
 25. Аускультация серця: основні точки вислуховування.
 26. Характеристика тонів серця, їх зміни при патології.
 27. Механізм утворення шумів серця.
 28. Дослідження пульсу на периферичних артеріях.
 29. Методи вимірювання артеріального тиску.
 30. Основні клінічні синдроми ураження серця (серцева недостатність, гіпертензія тощо).
-

Тема 6. Обстеження органів дихання

31. Основні скарги при захворюваннях органів дихання.
 32. Послідовність обстеження дихальної системи.
 33. Методика огляду грудної клітки.
 34. Види дихання (грудний, черевний, змішаний).
 35. Пальпація грудної клітки: визначення голосового тремтіння.
 36. Перкусія легень: межі, топографічна та порівняльна.
 37. Основні перкуторні звуки (ясний, тупий, тимпанічний).
 38. Аускультация легень: везикулярне, бронхіальне дихання.
 39. Додаткові дихальні шуми (хрипи, крепітація, шум тертя плеври).
 40. Зміни фізикальних даних при пневмонії, бронхіті, плевриті.
-

Тема 7. Обстеження органів травлення

41. Основні скарги пацієнтів при ураженні органів травлення.
 42. Алгоритм обстеження травної системи.
 43. Огляд і пальпація ротової порожнини.
 44. Пальпація живота — поверхнева і глибока.
 45. Перкусія живота, визначення меж печінки та селезінки.
 46. Ознаки асцити.
 47. Методи дослідження печінки (пальпація, перкусія).
 48. Основні симптоми ураження печінки та жовчовивідних шляхів.
 49. Ознаки патології шлунка та кишечника.
 50. Клінічне значення дослідження випорожнень.
-

Тема 8. Лабораторні методи дослідження

51. Основні показники загального аналізу крові та їх клінічне значення.
52. Основні показники аналізу сечі.

- 53. Лабораторна діагностика запальних процесів.
- 54. Біохімічні дослідження функції печінки, нирок.
- 55. Методи забору матеріалу для лабораторних досліджень.

Тема 9. Клінічне мислення і попередній діагноз

- 56. Поняття про симптом і синдром.
- 57. Етапи формування клінічного діагнозу.
- 58. Вимоги до формулювання попереднього діагнозу.
- 59. Диференційно-діагностичні критерії.
- 60. Помилки клінічного мислення і способи їх уникнення.

Тема 10. Етика і деонтологія в клініці внутрішніх хвороб

- 61. Основні принципи медичної етики та деонтології.
- 62. Медична таємниця і правила її збереження.
- 63. Етичні аспекти спілкування з пацієнтами.
- 64. Поведінка лікаря при спілкуванні з тяжкохворими.
- 65. Професійна культура лікаря-стоматолога.

Тема 11. Підсумкове оцінювання

- 66. Послідовність повного клінічного обстеження пацієнта.
- 67. Правила заповнення історії хвороби.
- 68. Основні алгоритми діагностики при захворюваннях серцево-судинної, дихальної та травної систем.
- 69. Оцінка клініко-лабораторних показників.
- 70. Етична поведінка лікаря при проведенні огляду та інтерв'ю з пацієнтом.

6. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	<p>Поточний контроль здійснюється на основі контролю теоретичних знань, навичок і вмінь на практичних заняттях. Самостійна робота студента оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки студента. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу.</p> <p>Формами поточного контролю є:</p> <ul style="list-style-type: none"> а) тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді, з визначенням правильної послідовності дій, з визначенням відповідності; б) індивідуальне усне опитування, співбесіда; в) розв'язання типових ситуаційних задач; г) контроль практичних навичок; д) розв'язання типових задач з діагностики, надання медичної допомоги, медичної евакуації, лікування і профілактики. <p>Оцінки у національній шкалі («відмінно» - 5, «добре» - 4, «задовільно» 3, «незадовільно» - 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи. Підсумковий контроль успішності навчання проводиться у вигляді диф. заліку (усно і тестових завдань). Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до ПК становить 120 балів. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену становить 72 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Оцінювання самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного</p>

контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового модульного контролю.

Таблиця 1. Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4,47	179	3,94	158	3,42	137
4,97	199	4,45	178	3,92	157	3,4	136
4,95	198	4,42	177	3,89	156	3,37	135
4,92	197	4,4	176	3,87	155	3,35	134
4,9	196	4,37	175	3,84	154	3,32	133
4,87	195	4,35	174	3,82	153	3,3	132
4,85	194	4,32	173	3,79	152	3,27	131
4,82	193	4,3	172	3,77	151	3,25	130
4,8	192	4,27	171	3,74	150	3,22	129
4,77	191	4,24	170	3,72	149	3,2	128
4,75	190	4,22	169	3,7	148	3,17	127
4,72	189	4,19	168	3,67	147	3,15	126
4,7	188	4,17	167	3,65	146	3,12	125
4,67	187	4,14	166	3,62	145	3,1	124
4,65	186	4,12	165	3,6	144	3,07	123
4,62	185	4,09	164	3,57	143	3,05	122
4,6	184	4,07	163	3,55	142	3,02	121
4,57	183	4,04	162	3,52	141	3	120
4,55	182	4,02	161	3,5	140	Менше 3	Недостатньо
4,52	181	3,99	160	3,47	139		
4,5	180	3,97	159	3,45	138		

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до ПК становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену становить 72 бали. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми.

Оцінювання самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового модульного контролю.

Таблиця 2. Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу (для дисциплін, що завершуються іспитом (диференційованим заліком))

4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала	4-бальна шкала	120-бальна шкала
5	120	4,45	107	3,91	94	3,37	81
4,95	119	4,41	106	3,87	93	3,33	80
4,91	118	4,37	105	3,83	92	3,29	79
4,87	117	4,33	104	3,79	91	3,25	78
4,83	116	4,29	103	3,74	90	3,2	77

4,79	115	4,25	102	3,7	89	3,16	76
4,75	114	4,2	101	3,66	88	3,12	75
4,7	113	4,16	100	3,62	87	3,08	74
4,66	112	4,12	99	3,58	86	3,04	73
4,62	111	4,08	98	3,54	85	3	72
4,58	110	4,04	97	3,49	84	Менше 3	Недост атньо
4,54	109	3,99	96	3,45	83		
4,5	108	3,95	95	3,41	82		

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент під час підсумкового контролю засвоєння студентом знань, становить 80 балів.

Таблиця 3. Шкала оцінювання диференційованого (іспиту) заліку:

Національна шкала	Бальна шкала
«5»	70-80
«4»	60-69
«3»	50-59

Оцінювання підсумкового контролю вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 60% від максимальної суми балів (для 200-бальної шкали – не менше 50 балів).

Кінцева кількість балів, яку студент набрав з дисципліни визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність (Таблиця 2) та за підсумковий контроль (диференційований залік, іспит) (Таблиця 3).

Вимоги до письмової роботи	<p>Підсумковий тестовий контроль зараховується студенту, якщо він демонструє володіння практичними навичками та набрав при виконанні тестового контролю теоретичної підготовки не менше 50 балів. Максимальна кількість балів за підсумковий контроль студента (диференційний залік) - 80 балів.</p> <p>Критерії оцінювання студентів за підсумковий контроль здійснюються за схемою: «2» - 0-49 балів; «3» - 50-60 балів; «4» - 61-70 балів «5» - 71 - 80 балів</p> <p>Оцінювання підсумкового тестового завдання здійснюється шляхом ділення максимального балу підсумкового контролю - 80 - на кількість тестових питань у варіанті і перемножується на кількість правильних тестових відповідей студента. У варіанті 40 тестових питань, правильно відповів студент 30. $80/40 \times 30 = 60$ балів. За схемою, що вище зазначена, цей бал відповідає «3».</p>		
Практичні заняття	Модуль 1		
Аудиторна робота			
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
T1-4	сума	Сума - 120 (Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до ПК становить 120 балів)	
Контрольна робота – 20		Контрольна робота – 20	
Тест – 10		Тест – 10	
Робота на парах – 5		Робота на парах – 5	
Реферат – 15		Реферат – 15	
		50	
Умови допуску до підсумкового контролю	Семестровий контроль передбачений у формі заліку. Передбачає підсумкову оцінку у 200-бальній шкалі як сума оцінок за поточний контроль знань (усне опитування, письмове опитування, тести, перевірка ідентифікації мікропрепаратів, рефератів), результатів складання 2-х змістових модулів.		

	<p>До заліку допускаються студенти, які повністю виконали програму дисципліни, відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні навчальні заняття, не мають академічної заборгованості; опрацювали всі граматичні питання теоретичного курсу, виконали практичні завдання і отримали не менше за 72 бали за поточну навчальну діяльність (мають оцінку на кожному занятті з практичної підготовки і середній бал за поточну навчальну діяльність не менше 3,0).</p>
<p>7. Політика курсу</p>	
<p>Організація навчального процесу здійснюється із застосуванням Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС) оцінювання успішності студентів. Зараховуються бали, набрані при поточному опитуванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. При цьому обов'язково враховується присутність студента на заняттях та його активність під час практичних робіт. Недопустимо: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); списування та плагіат; несвочасне виконання поставленого завдання, наявність незадовільних оцінок за 50% і більше зданого теоретичного і практичного матеріалу.</p>	
<p>8. Рекомендована література</p>	
<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пропедевтика внутрішньої медицини / За ред. В.Г. Піщуліна. – Київ: Медицина, 2020. 2. Внутрішні хвороби: підручник / за ред. Ю.М. Мостового. – Вінниця: Нова книга, 2019. 3. Клінічна діагностика / За ред. Г.Л. Апанасенка. – Київ, 2021. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Harrison's Principles of Internal Medicine. – 21st Ed., McGraw-Hill, 2022. 2. Davidson's Principles and Practice of Medicine. – 24th Ed., Elsevier, 2023. 	